

2023/2409

2023 10 24

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2023/2409

2023 m. spalio 19 d.

kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyra⁽¹⁾, ypač į jos 4 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Direktyva 2001/55/EB nustatomi laikinosios apsaugos suteikimo, esant iš trečiųjų šalių perkeltųjų asmenų, negalinčių grįžti į savo kilmės šalį, masiniam srautui, minimalūs standartai, ir skatinama valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyra;
- (2) 2022 m. kovo 4 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382⁽²⁾, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradėdama taikyti laikinoji apsauga;
- (3) pagal Direktyvą 2001/55/EB laikinoji apsauga pirmiausia buvo taikoma pradinį vienerių metų laikotarpį iki 2023 m. kovo 4 d., o vėliau ji buvo automatiškai pratęsta dar vieneriems metams iki 2024 m. kovo 4 d.;
- (4) pradėdamos taikyti Direktyvą 2001/55/EB valstybės narės susitarė jos 11 straipsnio netaikyti asmenims, kuriems tam tikroje valstybėje narėje pagal Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382 suteikta laikinoji apsauga ir kurie be leidimo persikelia į kitą valstybę narę, nebent valstybės narės dvišaliu pagrindu susitartų kitaip;
- (5) šiuo metu Sąjungoje laikinoji apsauga suteikta maždaug 4,1 mln. perkeltųjų asmenų. Dėl padėties Ukrainoje saugiai ir ilgam grįžti į Ukrainą jie negali. Tarptautinės migracijos organizacijos skaičiavimu (2023 m. gegužės 25 d. duomenys), Ukrainos viduje perkelta 5,1 mln. asmenų. Daugiau kaip pusė visų šalies viduje perkeltų asmenų pranešė, kad buvo perkelti prieš metus ar ilgiau. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro skaičiavimu Ukrainos viduje perkelta daugiau negu 5 mln. žmonių, be to, daugiau kaip 17 mln. žmonių reikia skubios humanitarinės pagalbos. 2023 m. birželio mėn., atsižvelgdamas į dabartinę padėtį šalyje, Jungtinių Tautų vyriausiasis pabėgėlių reikalų komisaras pakartojo anksčiau pareikštą poziciją dėl grąžinimo į Ukrainą, pagal kurią valstybes paragino priverstinai negrąžinti Ukrainos piliečių ir buvusių šalies nuolatinių gyventojų, įskaitant tuos, kurių prieglobsčio prašymai buvo atmesti;
- (6) bendras užregistruotų asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičius išlieka stabilus – apie 4,1 mln. asmenų; tų, kurie praneša, kad į Ukrainą grįžta visam laikui, skaičius nedidelis. Be to, dėl priešišku Rusijos veiksmy sukeltos padėties Ukrainoje nepastovumo ir netikrumo išlieka būsimo masinio srauto ir didesnio skaičiaus iš Ukrainos bėgančių asmenų perkėlimo į Sąjungą rizika. Daugelyje vietovių tebesitęsia sunkios kovos ir išlieka eskalacijos

⁽¹⁾ OL L 212, 2001 8 7, p. 12.

⁽²⁾ 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradėdama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1).

rizika. Dėl to ir dėl sudėtingos humanitarinės padėties Ukrainoje į Sąjungą atvykstančių asmenų skaičius galėtų staiga dar padidėti ir pasiekti masinio srauto lygį. Be to, išliktų rizika veiksmingam nacionalinių prieglobsčio sistemų veikimui, jei laikinoji apsauga netrukus baigtųsi ir visi tie asmenys vienu metu prašytų tarptautinės apsaugos;

- (7) tikėtina, kad, kol karas prieš Ukrainą tęsiasi, didelis perkeltųjų asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičius Sąjungoje nesumažės. Todėl, siekiant reaguoti į asmenų, kuriems šiuo metu suteikta laikinoji apsauga Sąjungoje arba kuriems tokia apsauga bus reikalinga nuo 2024 m. kovo 4 d., padėtį, laikinąją apsaugą būtina pratęsti, nes taip užtikrinama neatidėliotina apsauga ir galimybė naudotis suderintomis teisėmis ir kartu kuo labiau sumažinami formalumai masinio srauto į Sąjungą atveju. Laikinosios apsaugos pratęsimas taip pat padės užtikrinti, kad valstybių narių prieglobsčio sistemos nebūtų pernelyg apkrautos dėl gerokai pagausėjusių tarptautinės apsaugos prašymų, kuriuos galėtų pateikti asmenys, kuriems laikinoji apsauga suteikta iki 2024 m. kovo 4 d., jei laikinoji apsauga tuomet būtų nutraukta, arba nuo karo Ukrainoje bėgantys asmenys, atvyksiantys į Sąjungą po tos datos iki 2025 m. kovo 4 d.;
- (8) todėl, atsižvelgiant į tai, kad laikinosios apsaugos priežastys išlieka, Įgyvendinimo sprendime (ES) 2022/382 nurodytų kategorijų perkeltųjų asmenų laikinoji apsauga turėtų būti pratęsta iki 2025 m. kovo 4 d.;
- (9) šiuo sprendimu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- (10) Direktyva 2001/55/EB yra privaloma Airijai ir todėl ji dalyvauja priimant šį įgyvendinimo sprendimą;
- (11) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį įgyvendinimo sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 2 straipsnyje nurodytiems iš Ukrainos perkeltiems asmenims suteikta laikinoji apsauga pratęsiama vieneriems metams iki 2025 m. kovo 4 d.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Liuksemburge 2023 m. spalio 19 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

F. GRANDE-MARLASKA GÓMEZ